Onomastica românească sub influența modei lingvistice europene

Elena-Camelia ZĂBAVĂ

Dicționarul Explicativ al Limbii Române defineşte moda ca fiind „obicei, deprindere colectivă, specifică la un moment dat unui mediu social; gust, preferință generalizată la un moment dat pentru un anumit fel de a se îmbrăca". Alături de explicația substantivului *modă,* acelaşi dicționar ne oferă şi explicația locuțiunii adjectivale *la modă*: „care corespunde gustului într-un anumit moment, care se foloseşte frecvent la un moment dat, modern, de actualitate, actual."(DEX: 1998, sv. modă).

În viața noastră de zi cu zi moda moda îşi pune tot mai accentuat amprenta. Nici în onomastică nu a trecut neobservată această influență.

Astfel, în anul 2006 apărea la editura Paralela 45 din Piteşti cartea profesorului clujean G. Gruiță, intitulată deosebit de sugestiv *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul şi abuzul.* Pentru că de la început un asemenea titlu provoacă unele nedumeriri, autorul face câteva precizări încă din prefață.

S-a optat pentru *moda lingvistică* „prin analogie cu cea vestimentară, întrucât şi aici funcționează acelaşi joc între imuabil şi efemer, între aventura novatoare şi cumințenia tradiționalistă, în aceeaşi atmosferă de mimetism frenetic, dar şi de contestare vehementă. Ca şi în vestimentație, nu tot ce *se poartă* la un moment dat este bun, corect şi frumos, dar nici nu trebuie automat respins orice iese din obişnuința noastră lingvistică sau contravine gustului personal." (G. Gruiță: 2006, p. 9).

Dacă moda vestimentară nu ia în calcul felul în care se îmbracă cei cu posibilități scăzute, supuşi unor constrângeri materiale poate prea severe pentru a mai lăsa loc unor opțiuni de modernitate şi rafinament, moda lingvistică se referă la exprimarea oamenilor instruiți, cu o anumită educație lingvistică şi care îşi propun să respecte normele limbii literare. Prin urmare, atât moda vestimentară, cât şi cea lingvistică au în vedere un anumit mediu sociocultural, aşa-zisa *lume bună.*

Lingvistul clujean alege spre analiză limbajul presei scrise şi audiovizuale, considerându-l „cel mai concludent, prin dinamica şi varietatea manifestărilor sale, prin marea sa receptivitate la inovația lingvistică, bună sau rea"(G. Gruiță: 2006, p. 9), dar subliniază că există mai multe posibilități de sondare a *pieței lingvistice* pentru a vedea *ce se poartă*.

„Tot prin analogie cu moda vestimentară, şi cea lingvistică trebuie datată", spune profesorul G. Gruiță în studiul menționat, „deoarece stă sub acelaşi semn al vremelniciei". De aceea, se explică în continuare, nu s-a ales ca an de referință 2001, pentru că „deşi începutul de secol şi de mileniu reprezenta un hotar temporal extrem de important, el nu era totuşi o instanță cu prerogative ferme pentru condiții

BDD-V389 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:53:56 UTC)

ultimative şi sentinţe executorii. În schimb, anul 2007 este anul planificat al intrării noastre în Uniunea Europeană, conform *contractului* pe care îl avem cu Europa, şi, din această perspectivă, are calităţile amintite." (G. Gruiţă: 2006, p. 10).

Pornind de la această idee, articolul de faţă îşi propune să urmărească ultima linie a modei în onomastica românească. Şi pentru că moda se adresează, după cum s-a subliniat mai sus, unui anumit segment social şi cultural, în demersul nostru vom lua în calcul doar elemente de onomastică urbană. Ramurile la care vom face referinţă sunt: antroponimia, zoonimia şi toponimia, deoarece acestea par cele mai supuse capriciilor modei; aşadar vom urmări în ce măsură se verifică această ipoteză la fiecare dintre ele. Facem însă precizarea că nu vom analiza în totalitate subdomeniile amintite, ci vom avea în vedere numai unele aspecte ale lor, mai exact cele expuse schimbărilor.

Antroponimie

Între numele proprii, numele de persoană, mai exact prenumele sunt cele mai supuse inovaţiei şi presiunii modei. Ocazional, o persoană poate primi un nume străin, din afara sistemului, nume care poate dispărea odată cu persoana sau care poate fi transmis altor persoane din acelaşi mediu, fiind astfel acceptat de sistemul de denominaţie românesc, în cadrul căruia de acum înainte poate întemeia o tradiţie. Din acest punct de vedere inventarul prenumelor are un caracter deschis, dinamic. (D. Tomescu: 2001, p.6).

Analizând procesul de modernizare a sistemului prenumelor româneşti, Al. Cristureanu constată, la sfârşitul anilor '60, existenţa a trei surse principale manifestate în această direcţie, care se concretizează în trei mari grupe ce cuprind: prenume de origine latină; prenume de provenienţă cultă occidentală; prenume de provenienţă cultă românească (Cristureanu: 1969, p. 21). Prima grupă, prenumele latine de tipul *Aurel, Aurelia, Cornel, Cornelia, Liviu, Remus, Romulus, Titus, Traian* etc. au apărut în cercul intelectualităţii româneşti din Transilvania, prin a doua jumătate a secolului al XIX-lea, ca o replică dată oficialităţilor austro-ungare, care tindeau să maghiarizeze prenumele românilor. De la intelectualii ardeleni aceste prenume au cunoscut o răspândire treptată în toate mediile sociale şi în toate provinciile româneşti, fiind acceptate cu oarecare uşurinţă datorită noutăţii şi valorii lor evocative (Cristureanu: 1969, p. 21-23). A doua grupă o constituie prenumele culte de tip occidental (preluate mai ales din onomastica romanică, germanică şi rusească) a căror apariţie a fost favorizată de transformările sociale, politice şi culturale din secolul trecut. Şi aceste prenume apar mai întâi în mediul intelectualilor, pătrunzând apoi în mase, cu precădere la oraş (Cristureanu: 1969, p. 24-25). Prenumele de origine cultă românească, cea de-a treia grupă identificată, au ca sursă de provenienţă istoria şi literatura naţională: *Bogdan, Vlad, Răzvan, Despina, Radu, Tudor; Călin, Dan, Doina, Monica, Rodica etc.*, unele sunt derivate sau hipocoristice ale unor nume româneşti vechi sau moderne: *Dana, Danela, Puica, Sănducu; Anda, Andi, Lena, Dinu, Nelu, Nicu, Sandu* etc., alte prenume sunt aduse ca inovaţii dintr-o zonă geografică în alta sau sunt la origine substantive comune româneşti: *Afina, Brânduşa, Crina, Codruţ, Codruţa, Crenguţa* etc. (Cristureanu: 1969, p. 26-43).

BDD-V389 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:53:56 UTC)

Din totdeauna oamenii au manifestat un interes deosebit pentru numele pe care aveau să le dea copiilor lor. Criteriul după care se ghidau în acest demers a fost definit de etnologi *nomen est omen*[1]. Ideea că între nume şi posesorul lui se stabileşte o legătură a existat în toate timpurile. Iorgu Iordan asociază această legătură cu aceea „de la cauză la efect, de fapt de la dorinţă la realizarea dorinţei ”. (Iordan: 1979, p. 42.)

La români, un rol hotărâtor în alegerea numelui nou-născutului l-a avut şi îl mai are încă tradiţia, acea lege nescrisă care continuă să reziste unor tendinţe novatoare. Conform acesteia copilul va purta fie numele unuia dintre părinţii spirituali, naşii, sau numele unuia dintre copiii naşilor, fie numele unuia dintre părinţii naturali ori numele unuia dintre bunici, al unui unchi sau al unei mătuşi. În felul acesta se asigură o tradiţie de continuitate în sistemul românesc de denominaţie personală, tradiţie care se bazează pe aceleaşi criterii de solidaritate familială, menită să păstreze vie amintirea ascendenţilor dispăruţi, capabilă în acelaşi timp să limiteze într-o anumită măsură tendinţa de modernizare care se face puternic simţită în sfera numelor de botez în ultimul timp.

Atribuirea numelui unui nou născut este un act de voinţă din partea părinţilor, de aceea opţiunea acestora de a rămâne conservatori, urmând tradiţia, sau de a fi în pas cu moda este subiectivă.

În urma cercetărilor întreprinse în domeniu, Teodor Oancă recunoaşte trei tendinţe principale care se manifestă în antroponimia românească actuală: 1. negarea (într-o oarecare măsură) a antroponimelor româneşti tradiţionale – cu deosebire în mediile orăşeneşti – şi înlocuirea lor tot mai mult cu forme diminutivale şi hipocoristice; 2. interesul manifestat pentru unele nume străine; 3. înmulţirea cuvintelor care alcătuiesc numele personal, atât la acordarea numelui nou născutului, cât şi ulterior, la cerere. (Oancă: 1995, p.7).

Tendinţele novatoare de care aminteam mai sus se manifestă prin impunerea dorinţei părinţilor de a atribui copilului nou-născut un nume preferat de ei. Asistăm în asemenea cazuri la un fenomen deosebit de interesant pentru lingvişti şi sociologi şi anume împletirea tradiţiei cu exprimarea voinţei părinţilor, fenomen care se concretizează prin a acorda copilului un nume format din două sau mai multe cuvinte.

Moda acestor prenume duble apare mai întâi la oraş, în rândul intelectualilor, ca apoi, prin imitaţie să se extindă şi la alte categorii socioprofesionale din mediul urban şi rural. Obiceiul de a da copilului numele naşilor a contribuit şi el la extinderea fenomenului acolo unde se obişnuieşte ca tinerii căsătoriţi să aibă doi naşi (îndeosebi zona Ardealului). Trebuie menţionat faptul că dintre cuvintele care alcătuiesc prenumele, de cele mai multe ori numai unul este activ. Câteodată se impune în uz numai o formă diminutivală sau un hipocoristic. Uneori activează un

[1] Iorgu Iordan în articolul *Influenţa modei asupra numelor de persoane,* publicat în revista „Limba Română”, nr. 1, 1979, p. 41-49, dă formulei *nomen est omen* o traducere mai liberă „de numele omului depinde soarta lui”. Astfel, lingvistul subliniază că numele reprezintă o adevărată urare pentru cel care-l poartă: „De aceea se alegeau nume care exprimau în modul cel mai clar dorinţa părinţilor ca odrasla lor să fie personificarea a tot ce este bun, frumos, înălţător etc.” (p.42).

BDD-V389 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:53:56 UTC)

cu totul alt nume (impus de dorința unuia dintre părinți) decât cele înregistrate în actele oficiale: un copil care se numeşte Marius Şerban, dar i se spune Andrei.

Alături de ceea ce numesc antoponomaştii nume duble se înregistrează o serie de prenume alcătuite din trei sau patru termeni, uneori chiar din cinci elemente: *Gabriel-Cosmin-Marian, Ana-Maria-Lorena, Oana-Mihaela-Coralia, Emanuel-Andrei-Ion, Simona-Aura-Ileana, Alina-Ionela-Mariana, Elena-Marinela-Delia, Ioana-Florina-Cristina, Livia-Mariana-Cristi; Paul-Mihai-Georgian-Ştefan, Felicia-Mia-Elena-Vetiria, Bogdan-Ioan-Gheorghe-Traian; Marius-Daniel-Iulian-Sorin-Laurențiu, Cătălin-Horia-Titel-Mircea-Virgil.*

Studiind antroponimia de pe întreg teritoriul țării cu ajutorul metodei statistice, reputatul onomast Gh. Bolocan apreciază că după anul 1992 s-au înmulțit sensibil prenumele duble; din întregul inventar de nume de botez dintre anii 1995-1999 în jur de 40% sunt nume duble. În majoritatea cazurilor, cel de-al doilea nume este preluat din inventarul apusean (Anglia, Italia, Franța, Spania) şi din America şi se adaugă unui nume vechi din onomasticonul românesc: Alexandru-Mario, Mihai-Robert, Nicolae-Roberto, Petre-Orlando, Ana-Miruna, Ioana-Carla, Maria-Mirabella etc. (Bolocan: 1999, p.374).

Alăturarea a două sau mai multe prenume nu se face după criterii lingvistice sau geografice, ci mai degrabă după unele socioculturale (gradul de instrucție al părinților, mediul şi nu în ultimul rând, criteriul estetic).

Prenumele româneşti actuale pot fi clasificate din punctul de vedere al originii în mai multe grupe: a) nume mitologice: *Casandra, Delia, Diana, Elena, Nestor, Olimpia, Oreste etc.;* b) nume biblice şi de sfinți: *Adam, Eva, Gabriel, Lazăr, Maria, Magdalena, Matei, Eleonora, Filip, Natalia etc.;* c) nume din Roma antică: *Adrian, Cecilia, Lavinia, Liviu, Lucreția etc.;* d) nume medievale: *Adela, Angelica, Bianca, Sigismund etc.;* e) nume istorice: *Agripina, Alexandra, Ştefan, Teodor etc.;* f) nume exotice: *Carmen, Dalia, Greta, Mirela, Tania; Ursula etc.* (*ibidem,* p. 390). Aceste nume pot funcționa ca atare sau prin forme hipocoritice sau diminutivale. De asemenea, există tendința de a „cosmetiza" prenumele obişnuite prin prescurtări şi prin transformări grafice nespecifice limbii române: *Any (Anişoara), Betty (Elisabeta), Fanny (Ştefania), Jenny (Ioana, Eugenia), Johnny (Ion), Mary (Maria), Miky (Mihaela), Nelly (Ioana, Elena), Vally (Valeria, Vasilica).*

Atunci când se discută despre importanța alegerii numelui unui *viitor om* trebuie avut în vedere şi criteriul estetic, pus în evidență de opțiunea fermă a unuia dintre părinți, pentru că pot apărea situații în care, fără să-şi dea seama, unii părinți îşi marchează pe toată viața copilul, impunându-i un nume ce simbolizează concepțiile lor politice, filosofice, artistice etc.

Numele constituie o parte din viața unui individ şi nu trebuie să-i ştirbească personalitatea. Nu este normal ca omul să se jeneze de numele pe care îl poartă. Acesta este un dar, nu o povară; părinților le revine responsabilitatea (pe care trebuie să şi-o asume!) alegerii unor nume care să nu se transforme în ceva greu de acceptat şi de suportat pentru adultul de mai târziu. Tendințele de primenire a fondului de prenume se pot manifesta şi fără urmări adânci în antroponimie.

Considerând moda un produs al tuturor condițiilor de viață ale omului (economice, sociale, politice şi culturale), Iorgu Iordan afirma „că un fel de modă, ca stare de spirit, a intervenit chiar de la început, când el [omul- n.n.] gândea metaforic.

BDD-V389 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:53:56 UTC)

Altfel spus, el acţiona sub imperiul unui impuls, căruia nu-i putea rezista, la alegerea unui nume pentru copiii săi. Cu vremea, criteriile, adică *moda,* s-au schimbat [...] Ar urma, logic vorbind, ca, odată cu trecerea timpului, şi ultima modă, cea mai autentică dintre toate, să facă loc alteia." (Iordan: 1979, p. 49).

Zoonimia

Numele proprii de animale, un sector mai puţin studiat în onomasiologia românească, formează o subclasă onomastică al cărei inventar cuprinde foste apelative (substantive şi adjective substantivizate) şi nume de persoană transferate în zoonimie. (Tomescu: 1998, p. 61).

Pentru această categorie onomastică rămâne fundamental studiul lui Ştefan Paşca, realizat pe baza răspunsurilor la *Chestionarul IV, al Muzeului Limbii Române,* care urmărea adunarea de nume proprii, deci şi a numelor de animale. Concluzia la care se ajunge este că: „Numele de animale, în cea mai mare parte, sunt evoluate la această funcţiune de la adjective sau apelative din graiul comun, atunci când nu sunt nume de persoană sau nume proprii de animale luate din limbi streine." (Paşca: 1936, p. 152).

Conform răspunsurilor la chestionar, Şt. Paşca stabileşte următoarele criterii de acordare a numelor de animale: a) după ziua în care s-au născut (valabil în special pentru vite); b) după culoare; c) după o particularitate fizică; d) după temperament; e) nume care indică rasa sau originea; f) prin asemănare cu o caracteristică a altor animale; g) după nume de flori; h) după nume de persoană.

Este deosebit de interesant din punct de vedere sociolingvistic să se cunoască cu exactitate care sunt preferinţele oamenilor de a numi animalele din jurul lor, precum şi care sunt criteriile după care fac acest lucru. Din totdeauna posesorii animalelor au avut libertatea de a-şi manifesta propriile preferinţe onomastice. Aşadar, şi zoonimele, ca şi antroponimele, se găsesc sub incidenţa modei. În studiul său, Ştefan Paşca vorbeşte despre câini care poartă nume celebre din politica vremii: „În timpul războiului mondial, foarte adesea, ţăranii români din satele mai ridicate din Ardeal îşi numeau câinii *Hindenburg, Tisa, Vilmoş* ... iar în vremea frământărilor sociale de după război, *Lenin, Troţchi".* (Paşca: 1936, p. 155). În acest sens, din inventarul zoonimelor alcătuit de Şt. Paşca mai putem aminti câinii *Brătianu, Friţ, Mircea;* bivolii *Carol* şi *Petru;* caii *Arpad, Cezar, Iancu.*

Un alt lingvist preocupat de importanţa studierii numelor de animale domestice este Grigore Brâncuş, care publică o cercetare bazată pe o anchetă de teren efectuată în anul 1964 într-un grup de sate din nordul judeţului Gorj. (Brâncuş: 1967, p. 169-175). În urma acestei anchete se constată că, în general, denumirea animalelor domestice din această zonă se face după aceleaşi criterii enumerate şi analizate de Şt. Paşca.

Principiul de la care se pleacă este acela că „onomastica animalelor domestice nu trebuie considerată întru totul separat de antroponomastică." (Brâncuş: 1967, p.169). Studiul face o clasificare a zoonimelor în funcţie de criteriile care au stat la baza acordării lor. Foarte interesante sunt numele de persoană (forme de bază, diminutive sau hipocoristice) care se dau animalelor domestice, după cum la fel de interesant este şi faptul că astfel de nume se dau îndeosebi câinilor şi pisicilor. De

BDD-V389 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:53:56 UTC)

asemenea, cercetătorul constată că „unele nume de acest fel sunt noi, după cum noi sunt şi în antroponomastică, ceea ce dovedeşte că şi în denominaţia animalelor există tendinţa de a se da nume rare, mai puţin sau deloc tocite de «uzură».” (Brâncuş: 1967, p. 172). Este pentru prima dată când se face o corelaţie între tendinţa de înnoire a sistemului antroponimic şi zoonimie şi se evidenţiază existenţa unui transfer de nume din plan antroponimic în plan zoonimic. Spre exemplu, câinii sunt purtători ai celor mai diverse nume de persoană. Ei poartă nume de personalităţi celebre din istorie, nume din mitologie, folclor sau literatura cultă[2]. Redăm în continuare câteva nume de câini din lista publicată de Gr. Brâncuş: *Adolf, Caizăr, Cato, Corbea, Cozma, Fidel, Franţ, Friţ, Hanibal, Hector, Horia, Nero, Osman, Patrocle, Samson, Sultan, Terente, Vidra, Vlaicu* etc.

Studierea numelor animalelor este o operaţiune mai dificilă deoarece înregistrările acestora sunt puţine şi se referă în general la animalele de rasă participante la concursuri. Adeseori acestea au nume paralele, adică numele oficial cu care este înregistrat şi care este folosit numai la concursuri, în timp ce acasă animalul poartă un alt nume, la care şi răspunde de fapt.

În mediul urban, în zilele noastre, în alegerea unui nume pentru animalele de companie, se mai păstrează prea puţin criteriile semnalate în studiile discutate mai sus. Se întâlnesc din ce în ce mai rar nume care indică culoarea: *Albiţa, Albişoara, Bălăioara, Negruţu (*cu varianta *Blacky), Tigrişor* etc. sau nume care indică anumite caracteristici ale animalului: *Pufi, Pufulete* (are blănița pufoasă), *Curaj* (este un câine foarte curajos).

Trebuie menţionată şi tendinţa de păstrare totuşi a unor nume deja consacrate: *Nero, Leo, Rex, Dona, Lola, Pufi, Bobiţă, Doli, Dixi, Lady, Ţuţi; Miţi, Piţi.*

Un alt criteriu după care ia naştere un zoonim este starea de spirit a posesorului animalului. Se întâlnesc astfel nume de câini ca : *Bomba, Macara.* Alteori animalul poartă numele după locul unde a fost găsit de noul stăpân; astfel un câine se numeşte *Consul* după numele benzinăriei în jurul căreia rătăcea.

Foarte interseantă devine situaţia în cazul pisicilor şi câinilor „comunitari” din jurul blocurilor. Neexistând un stăpân unic, aici are loc o impunere treptată a unui nume, fapt ce ar presupune şi o acceptare din partea mai multor vecini. În jurul blocurilor se mai întâlnesc câini care poartă numele *Fetiţa, Vulpiţa* sau *Negruţa.* Am întâlnit un caz interesant, în care un câine şi-a găsit adăpost într-o parcare, bucurându-se de atenţia mai multor oameni care îl hrăneau. Fiind foarte prietenos, câinele începe să fie îngrijit de locatarii mai multor blocuri. În felul acesta el a primit nu un singur nume, ci mai multe: unii îi spun *Codiţă*, alţii *Calu’*, alţii *Ţăpligă* sau *Ţăpi* (pentru că atunci când l-au găsit era foarte slab). Interesant este faptul că el conştientizează şi răspunde la fiecare din aceste nume şi recunoaşte ca stăpân mai multe persoane.

O altă trăsătură a zoonimiei urbane ar mai fi tendinţa de transmitere a numelui de la o generaţie de animal la alta. Se întâlnesc astfel nume de pisici ca *Nadia* (informatorul spune că toate pisicile pe care le-a avut s-au numit *Nadia*) sau *Chat* (a

[2] Istoria, mitologia, folclorul şi literatura cultă au stat şi la baza înnoirii şi modernizării inventarului numelor de botez româneşti.

BDD-V389 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:53:56 UTC)

mai avut o pisică pe care o chema aşa) ori *Mişa* numele unei cățeluşe pe al cărei tată îl cheamă *Mişu.*

În general, în mediul urban, numele animalului de casă sau de curte este dat în funcție de gradul de instrucție al stăpânului, dar şi de starea de sprit de moment a acestuia. Dacă stăpânul nu se află într-un moment de inspirație, atunci un câine poate primi numele *Câine* sau *Cățel.*

Toponimia

Aceasta este cunoscută ca ramura cea mai stabilă a onomasticii. Dintre elementele acestui sector, numele de străzi sunt cele mai supuse schimbării. Denumirea sau schimbarea denumirii lor nu se subordonează modei sau criteriilor estetice, ci mai degrabă unor criterii politice şi sociale.

Străzile, cu numele lor, pot oferi date şi informații valoroase pentru cercetători, constituindu-se într-un reper istorico-geografic deosebit de important pentru fiecare aşezare umană în parte.

Schimbările majore ale numelor de străzi au loc paralel cu schimbările politice. De aceea este foarte cunoscut faptul că în timpul unui regim politic străzile poartă un nume care reflectă într-o oarecare măsură tendințele politicii respectivei puteri, pentru ca odată cu căderea regimului să se schimbe radical şi numele străzilor. De exemplu, înainte de comunism, întânim nume de străzi[3] ca: *Eroilor, I. C. Duca, Frați Goleşti, Târgului, Carol, Amaradiei, Modei* etc. Autoritățile comuniste la putere modifică denumirea străzilor şi astfel strada *Eroilor* devine *I. C. Frimu*, bulevardul *I. C. Duca* devine bulevardul *Mureş, Frați Goleşti – Reforma Agrară, Carol –* bulevardul *Republicii,* strada *Păltiniş* ia numele de strada *Jdanov,* iar *Amaradiei* devine *I. P. Pavlov*. Odată cu înlăturarea comunismului de la putere se modifică şi nomenclatorul stradal, în cea mai mare parte străzile îşi recapătă denumirea dinainte de comunism, reapărând străzile *Eroilor, Frați Goleşti, Carol, Amaradiei* etc. Sunt însă şi situații în care străzile îşi păstrează numele primite în vechiul regim: *Spaniei, Milcov, Iancu Jianu, Rovine, Simion Bărnuțiu;* aşa cum se înregistrează şi modificări ce reflectă realitatea postdecembristă, cum ar fi strada *Corneliu Coposu.*

În concluzie, în cazul antroponimelor şi zoonimelor se iau în calcul factori sociali, culturali şi estetici, numele de persoană şi cele de animale de companie supunându-se astfel capriciilor modei. Numele unei persoane sau numele unui animal este stabilit de către o altă persoană, în timp ce numele unei străzi este propus şi aprobat de către o comisie compusă din specialişti în istorie, sociologie şi lingvistică. Altfel spus, numirea unei persoane sau a unui animal este subiectivă, în vreme ce denumirea unei străzi se subordonează unor cu totul alte criterii decât subiectivitatea.

[3] Exemplele de hodonime (nume de străzi) sunt luate în totalitate din nomenclatorul stradal al municipiului Craiova.

BDD-V389 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:53:56 UTC)

Bibliografie

Bolocan 1999: Gheorghe Bolocan, *Prenumele actuale – inventar şi repartiţie teritorială,* în „Studii şi Cercetări de Onomastică", nr. 4/1999, Craiova, Editura Universitaria, p. 369-412.

Brâncuş 1967: Grigore Brâncuş, *Nume date animalelor domestice,* în LR, anul XVI, nr. 2/1967, p. 169-175.

Cristureanu 1969: Al. Cristureanu, *Prenume de proveniență cultă în antroponimia contemporană românească,* în „Studii şi materiale de onomastică", Bucureşti, Editura Academiei Române, 1969, p. 21-43.

Gruiță 2006: G. Gruiță, *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul şi abuzul,* Piteşti, Editura Paralela 45, 2006.

Iordan 1979: Iorgu Iordan, *Influența modei asupra numelor de persoană,* în LR, anul XXVIII, nr. 1/1979, p. 41-50.

Oancă 1995: Teodor Oancă, *Tendințe noi în antroponimia românească. Schimbări de nume,* în „Studii şi Cercetări de Onomastică", nr. 1/1995, Craiova, Editura Universitaria, p. 7-24.

Oancă 2001: Teodor Oancă, *Sociolingvistică aplicată. Cercetări de antroponimie,* Craiova, Fundația Scrisul Românesc, 2001.

Paşca 1936: Şt. Paşca, *Nume de persoane şi nume de animale în Țara Oltului,* Bucureşti, 1936.

Tomescu 1998: Domnița Tomescu, *Gramatica numelor proprii în limba română,* Bucureşti, Editura All, 1998.

Tomescu 2001: Domnița Tomescu, *Numele de persoană la români. Perspectivă istorică,* Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2001.

Zafiu 2006: Rodica Zafiu, *Nume de animale,* în „România literară", nr.23, 11 aug., 2006.

Romanian Onomastics under the European Linguistic Mode

Starting from the idea that mode is created and influenced by the all conditions of people's life, this paper talks about the most recent mode in the Romanian onomastics. Being a complex domain, we focused only on the elements of urban names, especially in the branches such as: anthroponomy, zoonimy and toponimy. These branches are also partial analyzed, studying particularly the aspects that were changing in the last time.

After a direct investigation, our conclusion is that in anthroponomy the most important tendency is to substitute the traditional names with some imported ones, many children being baptized with 2, 3, 4 or even 5 names; in zoonimy the main tendency is the name's transfer from anthroponomy. Besides mode, toponimy is the most constant branch, in this domain the changes being very rare. When a name of a street is replaced with other, the reason is either political or social and this replacement is not influenced by mode.

Craiova, România

BDD-V389 © 2009 Editura Alfa
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 01:53:56 UTC)